

Twee fragmenten uit Frans Kellendonk, 'Buitenlandse dienst'. In: *Namen en gezichten*. Amsterdam 1983. p. 9-31.

Het verhaal gaat over een werkloos geworden leraar, Job, die één keer per week zijn huis laat schoonmaken door de illegaal in Nederland verblijvende Egyptenaar Gamal. Job is hiermee heel tevreden: “En het mooiste van al is dat ik, een werkloze, dank zij hem een werkgever kan zijn.” (p. 17). De rollen zijn duidelijk: Job is de werkgever, Gamal de werknemer, maar Gamal dwingt toch heel wat af. Hij gaat niet op Jobs uitnodiging tot gesprekken in, en komt op elke dinsdagmorgen tien minuten te vroeg, maar wil dan nooit eerder met het huishoudelijk werk beginnen dan afgesproken, houdt ook stipt op tijd op en geeft alles in huis steeds een andere plek. De uitbetaling van zijn loon vindt ook volgens een vast ritueel plaats: ‘Ik dien het op de rand van de tafel te leggen en het daarna zogenaamd te vergeten.’ (p. 15)

Job omschrijft zijn relatie met Gamal op een gegeven moment door de vergelijking te maken met een krokodil die een klein vogeltje tussen zijn tanden als gast toelaat, omdat dat vogeltje daar alles schoon houdt:

Ik ben de krokodil. Ik rust in de modder, tussen de waterwilgen, beschermt door de schaduw van de lotus. Door mijn niezen danst het licht, maar ik ben teder, liefdevol houd ik mijn kaken open voor het krokodilwachttertje, dat over mijn tanden wandelt en daar met zijn lange snavel de etensresten en de bloedzuigers wegpikt. Jij bent dat vogeltje, Gamal! Elke dinsdag ontvang ik hem met het vaste voornemen hem te ontslaan, maar nooit doet zich een geschikte gelegenheid voor, zo strikt is onze omgang gereguleerd. (p. 29)

Het verhaal sluit af met een scène waarin Job uit het raam van zijn huis kijkt en Gamal aan de overkant ziet lopen, en ook ziet dat Gamal niet naar zijn huis opkijkt:

Wat ben jij voor iemand, Gamal, dat je het huis van je slavernij toen met geen blik hebt willen gedenken? (p. 31).

Zie voor recensies:

[Frans Kellendonk *Namen en gezichten*, Lexicon van literaire werken, Ton Anbeek, Jaap Goedegebuure en Bart Vervaeck - DBNL](#)

[Frans Kellendonk door: Douwe de Vries, Uitgelezen 12. Reacties op Boeken - DBNL](#)